

Cumün da Val Müstair

Reglamaint da sunteri e da sepultüra

2009

(revisiun 2021)

Cuntgnü

I.	Organisaziun, gestiun e survaglianza	3
Art. 1	Survaglianza e realisaziun	3
Art. 2	Incumbenzas	3
II.	Uorden da sepultüra	3
Art. 3	Metter in vaschè	3
Art. 4	Transport da las baras	3
Art. 5	Lö da sepultüra	3
Art. 6	Permiss da sepultüra	4
Art. 7	Preparativs da sepultüra	4
Art. 8	Taxas da sepultüra	4
Art. 9	Sain da mort	4
III.	Uorden da sunteri	4
Art. 10	Register da las fossas	4
Art. 11	Concepziun da las fossas, <i>in lingia e fossas cumünaivlas</i> (revisiun, 26.05.21)	4
Art. 12	Distanza e chafollezza da las fossas	4
Art. 13	Occupar las fossas	5
Art. 14	Pasch da las fossas	5
Art. 15	Exhumaziun	5
Art. 16	Disfar fossas	5
Art. 17	Rumida	5
Art. 18	Qualità dals vaschels	5
Art. 19	Monumaints e roms	6
Art. 20	Mantegnimaint, laver da sunteri	7
Art. 21	Protecziun dal sunteri	7
IV.	Disposiziuns finalas e penales	7
Art. 22	Disposiziuns penales	7
Art. 23	Entrada in vigur	7

I. ORGANISAZIUN, GESTIUN E SURVAGLIANZA

Art. 1 Survaglianza e realisaziun

La suprastanza cumünala ha l'incumbenza da survagliar ils affars da sepultüra e da sunteri. Ella es respunsabla per la realisaziun da l'orden da sunteri e da sepultüra.

Art. 2 Incumbenzas

La suprastanza cumünala ha impüstüt las seguaintas incumbenzas:

- a) relaschar ils reglamaints per l'adöver e'l mantegnimaint dal sunteri
- b) survagliar il plazzamaint dals monumaints e dals roms
- c) permetter da disfar las fossas davo cha'l temp da la pasch da la fossa es scuors
- d) dar permiss excepziunals per sepulir a persunas d'utrò
- e) nomnar e survagliar il persunal necessari pel servezzan da sunteri
- f) controllar il register da las fossas

II. UORDEN DA SEPULTÜRA

Art. 3 Metter in vaschè

Ün mort das-cha gnir miss in vaschè pür davo ch'ün meidi chi pratichescha in Svizra ha constatà sia mort. Il vaschè po restar avert fin cuort avant il funeral schi nu vain ordinà per motivs medicinics e pervi da la putrefacziun progressiva cha'l vaschè haja da gnir serrà avant. Per metter in vaschè baras cun privel d'infecziun valan las prescripziuns federalas.

Art. 4 Transport da las baras

Il transport da las baras es chosa dals confamiliars, cun resalva cha las prescripziuns specialas da la Confederaziun e dal Chantun vegnan observadas.

Art. 5 Lö da sepultüra

Tuot ils morts sül territori dal cumün da Val Müstair – e tuot las baras chattadas là – vegnan sepulits sül sunteri public. I nu's das-cha refüsar ad ingün üna sepultüra in uorden sül sunteri public causa otras ideas da cretta o per oters motivs.

Art. 6 Permiss da sepultüra

Persunas chi nu d'eiran domiciliadas i'l cumün da Val Müstair e chi nu sun mortas o gnüdas chattadas mortas in cumün, pon gnir sepulidas be cun ün permiss special da la suprastanza cumünala.

Art. 7 Preparativs da sepultüra

L'uffizi da fabrica cumünal pissera cha la fossa vain chavada. In cas specials, p.ex. pro mortoris chi nun han ingüns confamiliars, organisescha l'uffizi da fabrica eir il funaral.

Art. 8 Taxes da sepultüra

Per cuvernar las spaisas dal sunteri e da la sepultüra inchascha il cumün taxes. Quistas sun fixadas in ün reglamaint separà chi'd es gnü acconsenti da la radunanza cumünala.

Art. 9 Sain da mort

La dürada e l'intensità dal sain da mort as drizzan tenor ils reglamaints correspondents da las raspadas.

III. UORDEN DA SUNTERI

Art. 10 Register da las fossas

L'uffizi da fabrica cumünal maina ün plan davart l'occupaziun dal sunteri. Sün quel vegnan notats cuntuadamaing il nom, il prenom, l'on da naschentscha e l'on da mort da tuot ils sepulits. Quist register da las fossas sto gnir controllà da la suprastanza cumünala.

Art. 11 Concepziun da las fossas, in lingia e fossas cumünaivlas

(revisiun parziala, acconsenti illa radunanza cumünala dals 26.05.2021, culur cotschna)

1. La concepziun da las fossas in lingia as drizza tenor il plan da sunteri chi'd es gnü acconsenti da la suprastanza cumünala. Las fossas ston gnir missas in lingia, üna davo tschella. Las urnas vegnan sepulidas in lingia al lö previs per quel scopo. Exclus es qua il sunteri da la fracziun da Müstair cun las fossas da famiglia chi pretendan ün'otra concepziun.
2. Sül sunteri da la fracziun da Sta. Maria spordscha il cumün da Val Müstair la pussibiltà d'üna sepultüra in üna fossa cumünaivla.
  - L'uffizi da fabrica pissera per la sepultüra da l'urna, per la gravura da la tablina e pel custodi da la fossa cumünaivla
  - Giavüschan ils relaschats explicit, vain desisti sün la gravura

Art. 12 Distanza e chafuollezza da las fossas

La distanza tanter las singulas fossas importa almain 40 cm. Las fossas ston gnir chavadas cun la seguainta chafuollezza minimala:

- ◆ per creschüts ed uffants sur 10 ons 1.50 m
- ◆ per uffants suot 10 ons 1.20 m
- ◆ per urnas 0.80 m

Art. 13 Occupar las fossas

Mincha vaschè e minch'urna sto gnir sepuli in üna fossa singula. Sün giavüsch dal trapassà o dals confamiliars poja gnir permiss da sepulir urnas in üna fossa fingià occupada o da sepulir plüssas urnas illa listessa fossa. L'oriunda pasch da la fossa nu vain prolongada tras quai.

Art. 14 Pasch da las fossas

La pasch da la fossa importa 20 ons per fossas cun vaschels e per fossas cun urnas. Schi vegnan disfattas fossas davo cha la pasch da la fossa es scuorsa, ston gnir sepulidas degnamaing l'ossa chi'd es amo avantman e las urnas.

Art. 15 Exhumaziun

Id es scumandà d'exhumar üna bara avant cha la pasch da la fossa es scuorsa. Per excepziuns esa da consultar il Departament da güstizia, pulizia e sanità dal Chantun Grischun.

Art. 16 Disfar fossas

Scha la suprastanza cumünala ordinescha da chavar sü üna part dal sunteri davo cha la pasch da la fossa da 20 ons es scuorsa, schi sto ella publichar quai 6 mais avant il termin cha las fossas vegnan disfattas cun ün'affischa illa tabla naira ed ün'infomaziun in scrit als relaschats pertocs.

Art. 17 Rumida

Scha la fossa nu vain rumida fin al termin fixà, lura vain ella rumida da terzas persunas per incumbenza da la suprastanza cumünala, quai a cuost dals confamiliars. La suprastanza cumünala dispuona davart ils monumaints chi restan inavo sül sunteri.

Art. 18 Qualità dals vaschels

Per sepultüras esa da dovrar vaschels our da lain lom obain dad oters materials adattats per quist scopo. Scha la bara es suogliada, ultra dal vaschè da lain, eir cun üna folia da metal o da plastica, schi esa da pisserar degnamaing cha la bara haja ajer avuonda güst'avant ch'ella vain sepulida.

Art. 19 Monumaints e roms

Mincha fossa sto gnir munida cun ün rom. Las masüras e'l material vegnan definits per mincha fracziun seguaintamaing:

Monumaints:

- Fracziun da Müstair:

Fossas singulas ed in lingia: Otezza maximala 120 cm, largezza max. 50 cm, grossezza minimala 12 cm

Fossas da famiglia: Otezza maximala 120 cm, largezza max. 170 cm, grossezza minimala 12 cm

Material: Crap natüral, marmel alb e fier battü

- Fracziun da Sta. Maria: 120 cm x 60 cm (grondezza maximala)

- Fracziun da Valchava: 120 cm x 60 cm (grondezza maximala)

- Fracziun da Fuldera: 120 cm x 60 cm (grondezza maximala)

- Fracziun da Tschierv: 120 cm x 60 cm (grondezza maximala)

- Fracziun da Lü: 120 cm x 60 cm (grondezza maximala)

Material: Pels monumaints da las fracziuns dal Terzal d'Immez e d'Aint po gnir dovrà crap, marmel, lain, o fier battü.

Roms:

- Fracziun da Müstair:

Fossas singulas: 120 cm x 65 cm

Fossas da famiglia: 120 cm lunghezza, la largezza vain definida da cas a cas da l'uffizi da fabrica

Material: Crap natüral e marmel alb

- Fracziun da Sta. Maria: 120 cm x 60 cm

- Fracziun da Valchava: 150 cm x 60 cm

- Fracziun da Fuldera: 160 cm x 65 cm

- Fracziun da Tschierv: 150 cm x 60 cm

- Fracziun da Lü: 150 cm x 60 cm

Material: Pels roms da las fracziuns dal Terzal d'Immez e d'Aint po gnir dovrà crap da granit

Per las urnas vegnan installadas plattas da monumaint vi dal mür cun üna masüra da 35 cm x 25 cm. Scha quai nun es pussibel, stan a disposiziun fossas per la sepultüra d'urnas. Il cumün furnischa las plattas a quint dals relaschats.

Art. 20 Mantegnimaint, laver da sunteri

Chi chi posseda fossas, monumaints e roms, es oblià da tils tgnair in bun uorden. Sch'el negligescha quist oblig da mantegnimaint, schi pissera la suprastanza cumünala cha la laver vain fatta e quai a cuost da las personas chi füssan responsablas per chürar la fossa. Id es scumandà d'implantar bös-chs e frus-chers süllas fossas scha quai ha consequenzas exageradas pels contuorns. Il mantegnimaint da l'ulteriur sunteri suprastà al cumün.

I'l sunteri a Müstair sto l'implantaziun süllas fossas gnir adattada al caracter dal sunteri. Implü esa scumandà da cuvernar las fossas cun sablun o gera.

Art. 21 Protecziun dal sunteri

L'access al sunteri es permis a minchün. Scumandà es surtuot:

- ◆ da far canera o da's cuntgnair in ün oter möd dischagreabel sül sunteri
- ◆ da far don o da schmerdar las fossas sco eir l'ulteriur sunteri
- ◆ da cleger o d'allontanar fluors sainza permis
- ◆ da tour chans cun sai in sunteri
- ◆ da depositar s-chart da la rumida da las fossas sün l'areal dal sunteri (far adöver da las deponias ufficialas).

IV. DISPOSIZIUNS FINALAS E PENALAS

Art. 22 Disposiziuns penales

Cuntravenziuns a quist'ordinaziun pon gnir chastiadas da la suprastanza cumünala cun üna multa da fin fr. 1'000.-- resolv l'execuziun da l'ordinaziun a cuost dal culpabel sco eir il rinviamaint al güdisch penal. La procedura as drizza tenor las prescripziuns chantunalas davart la procedura penala administrativa.

Art. 23 Entrada in vigur

Quist reglamaint da sunteri e da sepultüra aintra in vigur cun l'approvaziun da la radunanza cumünala ed abolischa tuot las ordinaziuns chi stan in cuntradicziun cun quist uorden.

Approvà da la radunanza cumünala dals: 10.02.2010

Il president : Arno Lamprecht

Il chanzlist: Not Manatschal

Revisiuns dal reglamaint:

- Art. 11, fossa cumünaivla, approvà da la radunanza cumünala dals 26.05.2021